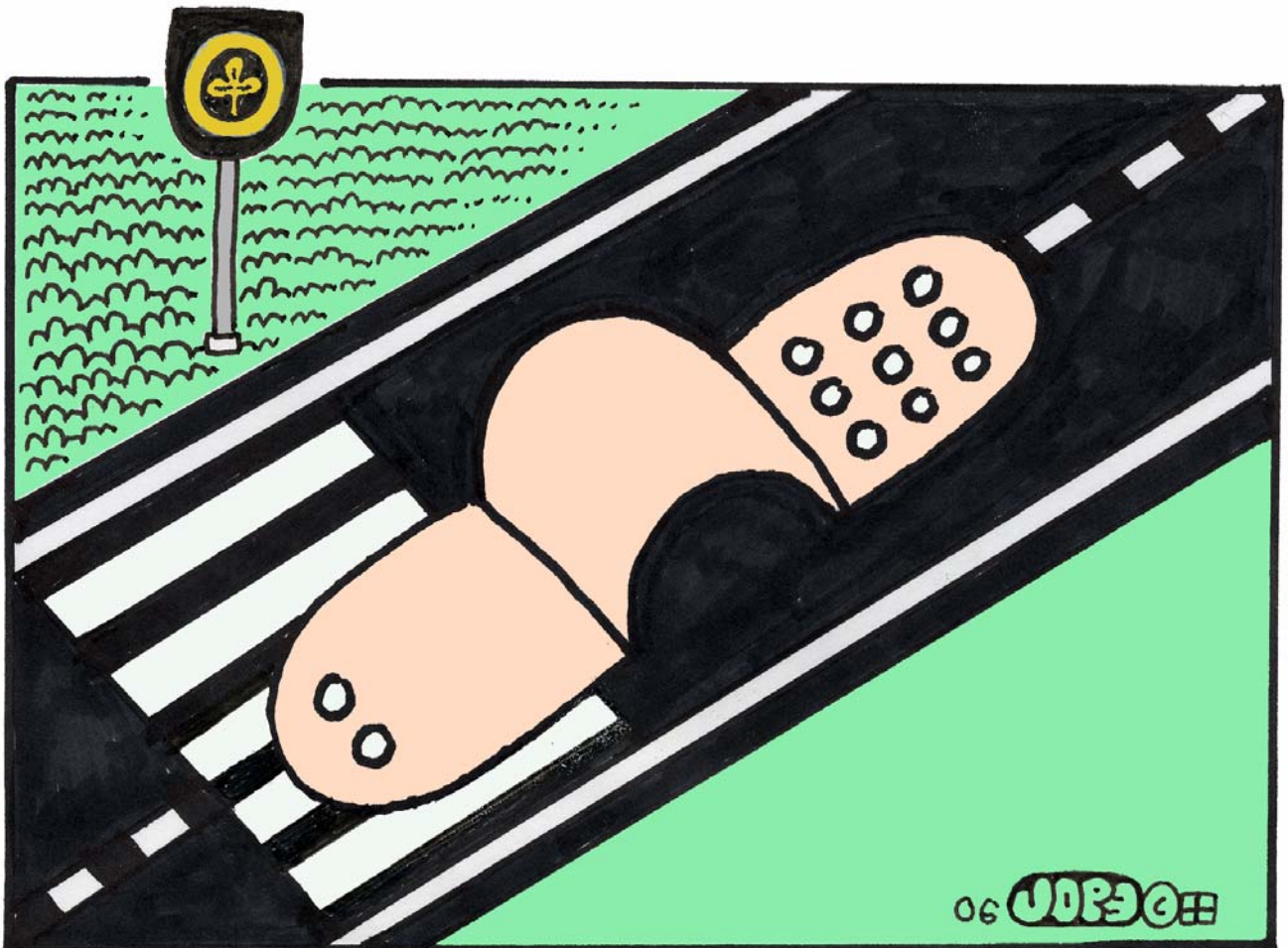

Suonenjoen liikenneturvallisuuustyön toimintasuunnitelma 2006 - 2008

Suonenjoen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma 2006 - 2008

Huhtikuu 2006

ESIPUHE

Suonenjoen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma 2006 - 2008 on osa Suonenjoelle laadittua liikenneturvallisuussuunnitelmaa. Toimintasuunnitelmassa esitetään, kuinka Suonenjoen kaupunki ja sen eri hallintokunnat yhteistyössä muiden tahojen kanssa tekevät liikenneturvallisuustyötä. Suunnitelmalla luodaan perusta yhtenäiselle ja jatkuvalla liikennekasvatukselle, jolla vaikutetaan ihmisten asenteisiin ja liikennekäyttäytymiseen.

Toimintasuunnitelma on laadittu hallintokuntien yhteistyönä siten, että yhteisten tavoitteiden ja vuositeemojen puitteissa kukin hallinnonala on määritellyt omille kohderyhmilleen liikenneturvallisuustyön tavoitteet, keinot, toimenpiteet ja toteutusvastuut.

Toimintasuunnitelmaa laatineeseen työryhmään ovat kuuluneet Veijo Turkki puheenjohtajana sekä Tuula Mattila, Päivi Korhonen, Johanna Halonen, Atso Vilokkinen, Olli Luhtala, Seppo Vehviläinen ja Simo Karhunkoski kaikki Suonenjoen kaupungin edustajina, Heikki Mansikka-aho Sisä-Savon kihlakunnan poliisilaitoksesta sekä Tuula Taskinen ja Tarja Korhonen Liikenneturvasta. Työryhmä on pitänyt 4 kokousta, joista osa on ollut yhteisiä liikenneturvallisuussuunnitelman liikenneympäristöryhmän kanssa.

Hallinnonalakohtaiset suunnitelmat on laadittu seitsemässä alatyöryhmässä:

Koulutoimi

Atso Vilokkinen
Hilkka Hämäläinen
Leena Suikkanen
Marja-Leena Majuri
Keijo Roschier
Pekka Jussila

Sosiaalitoimi /Vanhus- ja vammaistyö

Tuula Mattila
Arja Eeva
Katja Kivimäki
Aimo Eskelinen

Sosiaalitoimi /Päivähoito

Päivi Korhonen
Päiväkotien henkilökunta ja perhepäivähoitoväki

Terveystoimi

Johanna Halonen
Aira Airaksinen
Aino Hirvonen
Liisa Molkänen
Pirjo Molkänen
Tarja Laitinen

Vapaa-aika

Olli Luhtala
Erkki Ahonen
Juhani Korhonen?
Liisa Suihkonen

Maaseutu

Seppo Vehviläinen
Asko Karhunen
Timo Karjalainen
Tapio Tuomainen

Tekninen

Simo Karhunkoski
Asko Pöyhönen
Eino Jantunen
Heikki Niemelä
Esa Timonen

Suonenjoen kaupungin nuorisovaltuusto on käsitellyt liikenneturvallisuus-suunnitelmaa maaliskuussa 2006. Nuorisovaltuuston näkemykset on esitetty toimintasuunnitelman liitteenä.

Konsulttina työssä on toiminut Tieliikelaitos, jossa suunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet Olli Mäkelä ja Jutta-Leea Kärki.

Suonenjoki, huhtikuu 2006

SISÄLTÖ

ESIPUHE	3
1 JOHDANTO	5
2 SUONENJOEN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN NYKYTILA	6
3 VUOSITEEMAT 2006 - 2008	13
4 TOIMINTASUUNNITELMAT HALLINNONALOITTAIN	14
4.1 Koulutoimi	15
4.2 Sosiaalitoimi /Vanhus- ja vammaistyö	18
4.3 Sosiaalitoimi /Päivähoito	20
4.4 Terveyskeskus	22
4.5 Vapaa-aika	24
4.6 Maaseutu	25
4.7 Tekninen toimi	26
LÄHDEAINEISTO	29
LIITTEET	

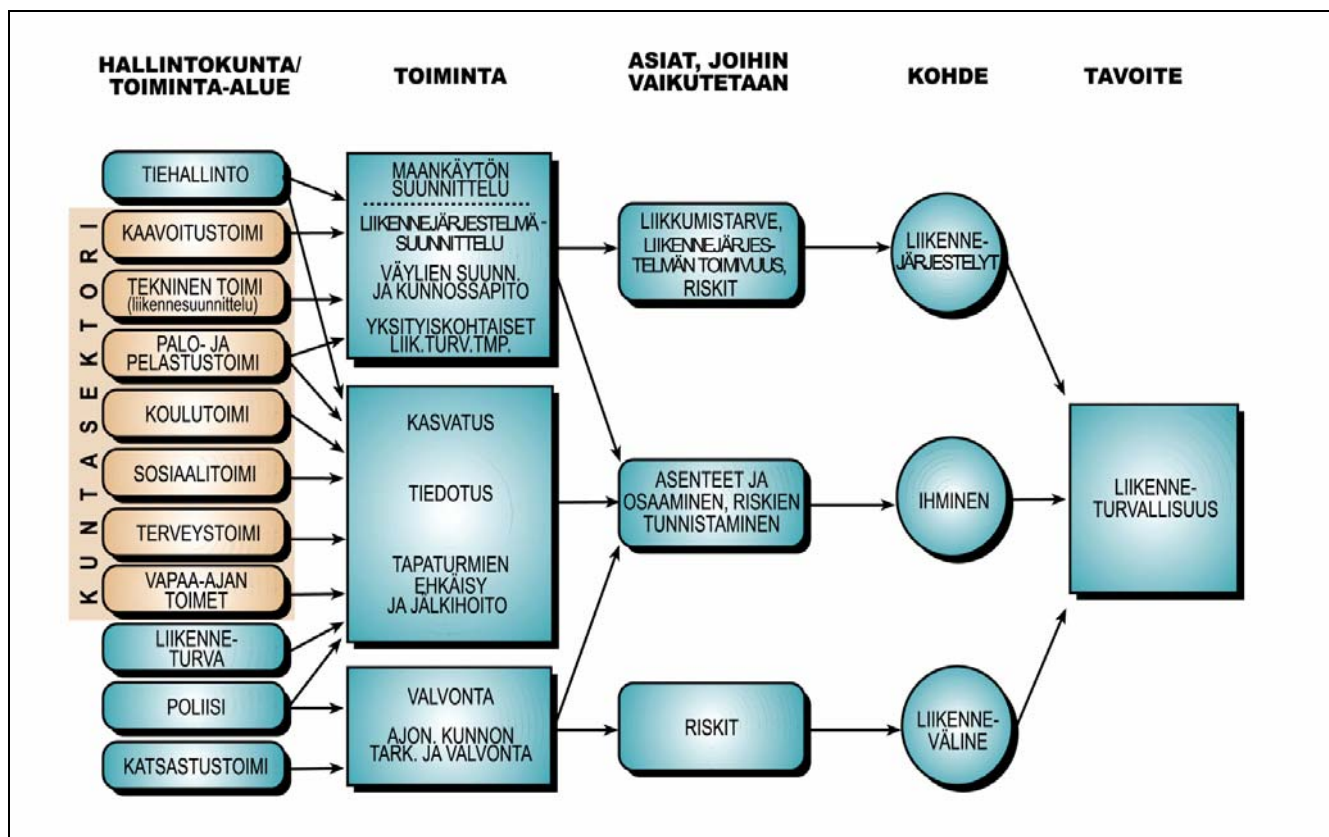
1 JOHDANTO

Suonenjoen liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelma 2006 - 2008 on osa kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelmaa.

Suunnitelman tavoitteena on luoda perusta suunnitelmalliselle ja jatkuvalla liikennekasvatustyölle, jolla vaikutetaan ihmisten asenteisiin ja liikennekäyttäytymiseen. Suunnittelun päämääränä oli asettaa liikenneturvallisuustyölle yhteiset tavoitteet ja saada kukin hallinnonala toteuttamaan tavoitteiden mukaista osuuttaan. Suunnitelma on laadittu yhteistyössä siten, että hallinnonalat itse määrittivät asiakasryhmiensä tarpeet ja toiminnan tavoitteet sekä vastuutahot toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Liikenneturvallisuustyön tavoitteet pitäisi tuoda osaksi jokaisen hallinnonalan omia tavoitteita. Liikenneturvallisuustavoitteiden pitäisi olla osana toiminnalle asetettuja tulostavoitteita. Toimintasuunnitelman avulla asetetut tulostavoitteet jäsenyivät käytännön toimenpiteiksi. Lisäksi toimintasuunnitelmien avulla tulostavoitteiden toteutumista voidaan seurata.

Liikenneturvallisuus muodostuu liikenneympäristön turvallisuudesta, käytössä olevien liikennevälineiden turvallisuudesta sekä tienkäyttäjien tekemistä ratkaisuisista ja käyttäytymisestä (kuva 1).

Kuva 1. Kuntasektorin vaikutusmahdollisuudet liikenneturvallisuustyössä.

Liikenneympäristöön ja liikennevälineisiin kohdistuvien toimenpiteiden ohella on tärkeää vaikuttaa tienkäyttäjien asenteisiin, osaamiseen ja riskien tunnis-

tamiseen. Tienkäyttäjän tekemiin ratkaisuihin ja tilanteiden tulkintoihin vaikuttavat lapsesta saakka opitut asenteet, liikennesääntöjen tunteminen ja noudattaminen sekä kyky hallita ajoneuvoa. Myös tietoisuus omista rajoitteista ja niiden huomioonottaminen parantavat henkilökohtaista turvallisuutta. Asenteisiin voidaan vaikuttaa useiden hallintokuntien toimialoilla kunnan työntekijöiden kohdatessa kuntalaisia jokapäiväisissä rutiineissa.

Pienille lapsille ja heidän vanhemmilleen sekä kouluikäisille suuntautuvaa kasvatusta ja tiedotusta tehdään neuvoloissa, päivähoitossa ja kouluissa. Vapaa-ajan toimi tavoittaa aktiivi-ikäistä väestöä harrastusten parissa. Terveystarkastusten yhteydessä voidaan tuoda esille fyysisen kunnan aiheuttamia rajoituksia ympäristön havainnoinnille, reagointinopeudelle ja siten liikenteessä liikkumiselle.

Hallintokuntien ohella tiedotusta ja kasvatusta tekevät mm. Liikenneturva, poliisi ja Tiehallinto. Näiden apua ja yhteistyötä kannattaa hyödyntää kuntasektorin liikenneturvallisuustyössä.

Toimintasuunnitelmaa laadittaessa on apuna käytetty julkaisua ”Opas kuntien liikenneturvallisuustyöhön”.

2 SUONENJOEN LIKENNETURVALLISUUSTYÖN NYKYTILA

Liikenneturvallisuustyön nykytilan kuvaus on koottu eri hallinnonalan alatyöryhmien toimesta. Nykytilan kartoituksessa käytetty kysymysluettelo on liitteenä 1. Nykytilan kartoitus on alaryhmien työstämien pohjapapereiden perusteella käyty läpi toimintasuunnitelmaa laativan työryhmän kokouksessa 10.1.2006.

Koulutoimi

Koulutoimessa liikenneturvallisuustyön kohteina ovat mm. oppilaat ja heidän huoltajansa, koulukuljetusten toteuttajat sekä koulumatkojen reiteillä liikkuvat ja asuvat.

Kouluissa normaalitoimintaan kuuluu:

- Liikenne- ja liikenneturvallisuuskasvatus kouluissa ja esikouluissa (turvalliseen liikennekäyttäytymiseen opettaminen).
- Koulukuljetuksiin liittyvä suunnittelu, päätöksenteko ja valvontatehtävät. Koulukuljetukset järjestetään siten, että kuljetuksiin meno ja poistuminen sujuvat turvallisesti. Valvontaan kuuluu mm. kuljettajien ammatinhallinta, kaluston kunnan seuraaminen ja kuljetettavien oppilaiden valvonta koulualueella kuljetuksia odottaessa, niihin noustessa ja niistä poistuttaessa.
- Liikenneturvallisuutta parantavaan suunnitteluun ja ideointiin osallistuminen.
- Koulun piha-alueiden kunnossapitokoneiden toiminta-aikojen määrittely.
- Koulupäivän aikana tehtävät siirtymiset paikasta toiseen, esim. kirkkoon, kirjastoon tai pyöräily urheilukentälle tai pyöräretket yleensä.

Konkreettisina toimina koulutoimen osalta voidaan mainita mm.:

- Annettu opetus- (toiminta-)suunnitelman mukaista opetusta oppilaille.
- Järjestetty teematilaisuuksia (mm. poliisin, liikenneturvan edustajan vierailut).
- Järjestetty tiedotustilaisuuksia.
- Valmistettu oppimateriaalia.
- Sisällytetty liikenneturvallisuuksiasiaa erilaisten tilaisuuksien ohjelmaan.
- Tehty opintomatkoja.
- Ei ole annettu henkilökuntakoulutusta → Tarvitaan.
- Heijastimien, pyöräilykypärien ja huomioliivien hankkiminen → luokka-asteet?

Lukiossa liikenneturvallisuukskasvatusta on toteutettu mm. seuraavasti:

Opiskelijat ovat pienryhmissä valinneet Suonenjoen keskustasta jonkun alueen, jonka yleistä turvallisuutta he ovat lähteneet kartoittamaan. Ensiksi he ovat piirtäneet alueen nykyisestä tilanteesta kuvan paperille, jota ovat sitten analysoineet: mikä toimii / mikä ei toimi. Tämän jälkeen he ovat laatineet ”parannussuunnitelman”, johon he ovat laatineet turvallisemman / käytännöllisemmän vaihtoehdon (ainakin omasta mielestään). Tuotokset on esitetty luokassa ja niistä keskustellaan yhdessä. Opiskelijoilta on tullut hyviä ehdotuksia ja keskustelua kyllä asioista riittää. Lisäksi olemme yhdessä puhuneet myös rahapuolesta: eli mikä olisi järkevää toteuttaa.

Terveystiedon ykköskurssilla on myös tuhti paketti ensiapuopetusta: Kenellä on velvollisuus pysähtyä onnettomuuspaikalla? Onnettomuuspaikalla toimiminen? Liikenteen varoittaminen, avun hälyttäminen ja tietenkin ensiavun antaminen? Lisäksi kurssilla on käsitelty vesillä liikkumista. Mitä välineitä vesillä tarvitaan? Kuka ohittaa kenet ja miltä puolelta? Veden varaan joutuneen pelastaminen. Hypotermia.

Koulutoimessa liikenneturvallisuuksuustyössä on koettu seuraavia ongelmia:

- Määrärahojen niukkuus: Kouluilla määrärahat ovat rajalliset, emme esim. pysty hankkimaan oppilaille liikenneturvallisuuksua parantavia apuvälineitä kuten heijastimia, heijastinliivejä tai pyöräilykypäriä.
- Ajan puute: Liikenneturvallisuuksasioiden opetus joudutaan sisällyttämään kaiken muun opetuksen joukkoon, aika ei tahdo riittää asioiden perusteelliseen läpikäymiseen.
- Oman tietämyksen/osaamisen puute: Koulutusta ja konsultointia tarvitaan.
- Yhteistyö muiden hallinnonalojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa: Toimintaa ja yhteyksiä on olemassa, mutta toiminnan järkevöittävä suunniteltu yhteistyön käytännön toteuttamisesta puuttuu (Mitä tehdään? Milloin tehdään? Kenen kanssa tehdään?) Yhteisiin teemapäiviin on ollut erittäin vaikeata saada vanhempia osallistumaan, isoja tapahtumia on vaikea järjestää pelkällä koulun omalla henkilökunnalla.

Sitä vastoin ongelmia ei ole oppimateriaalin suhteen. Sitä löytyy tarvittava määrä. Myöskään oppilaiden motivaation puute ei pitäisi olla ongelma koulumaailmassa. Onnistuminen riippuu siitä, miten toiminta suunnitellaan ja tarjoillaan oppilaille ja muille koulutoimen toimijoille.

Koulutoimi tekee yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa:

- Lions Clubit
- autokoulu (mm. Lintharjulla joka vuosi 8-luokkalaisille järjestettävän HELPPIS-viikon ohjelmassa on liikennekasvatusosio)
- poliisi (mm. Lintharjulla joka vuosi 8-luokkalaisille järjestettävän HELPPIS-viikon ohjelmassa on liikennekasvatusosio. Suonenjoella erityinen "koulupoliisi" hoitaa oppitunnit, mihin koulutoimessa ollaan erittäin tyytyväisiä)
- seurakunnat
- Liikenneturva
- tiepiiri
- kylätoimikunnat
- liikennöitsijät → koulukuljetusten toteuttajat
- tekninen toimi → liikennepaikkojen suunnittelu ja toteutus, kunnossapito (esim. lumen siirto)
- Sammelselän koulun Vanhempainyhdistys – pyöräilytapahtuman järjestäminen yhteistyössä koulun kanssa
- Lapsi liikenteessä -kansiot (luovuttajina Sisä-Savon Sähkö, Rakennus- ja remonttipalvelu Oy, Kuljetus Konttinen, Antero Auvinen Oy).

Kaikkien edellä olevien kanssa koulutoimella (kouluyksiköillä) on ollut yhteistyötä. Tekemisen laatu, tapa ja määrä on vaihdellut kouluittain.

Sosiaalitoimi

Sosiaalitoimessa asiakas- ja kohderyhmiä ovat ikääntyneet, pitkäaikaissairaat ja vammaiset aikuiset, kehitysvammaiset nuoret ja aikuiset sekä lapset ja nuoret vanhempineen.

Sosiaalitoimen tehtävät liikenneturvallisuuteen liittyen:

- Vanhustenhuolto puuttuu tilanteisiin, joissa autolla ajaminen on vaarallista dementoivan sairauden, näön tai kuulon huononemisen takia. Työntekijät ohjaavat asiakkaitaan hankkimaan liikkumisen kannalta turvallisia apuvälineitä.
- Kehitysvammahuolto ohjaa ja harjoittaa asiakkaitaan turvalliseen liikkumiseen liikenteessä käytännön tilanteissa.
- Lastensuojelu puuttuu poliisilta tulleen ilmoituksen perusteella nuoren tilanteeseen ja antaa laillisuus- ja päihdekasvatusta, jos nuori on syyllistynyt rikokseen (alaikäisenä mopoilu tai autoilu, päihtyneenä ajaminen tms.). Perhetyöntekijät ohjaavat käytännön tilanteissa asiakasperheiden lapsia liikenteessä liikkumisessa.

Konkreettisina toimenpiteinä on tehty mm. seuraavaa:

- Vanhusten päiväkeskuksessa on pidetty liikenteeseen ja liikkumisen turvallisuuteen liittyviä infoja.
- Kehitysvammaisten päivätoiminnassa poliisi on käynyt puhumassa liikenneturvallisuudesta. Asuntolan asukkaille huolehditaan heijastimet ja pyöräilykypärät.

Ongelmat:

- Vanhustyössä koetaan, että henkilökunnan vähäisyyden takia vaikea järjestää tiedotusta omin voimin, puutteita voi olla myös henkilökunnan tiedoissa ja osaamisessa. Yhteistyötä esim. poliisin kanssa voisi tehdä enemmän.
- Kehitysvammahuollossa liikennekasvatusasioihin ei erikseen ole paneuduttu. Ongelmana on osittain se, että asiakkaiden valistuksen vastaanotokyky voi olla heikko.

Vanhus- ja vammaistyössä yhteistyökumppanina ovat olleet eläkeläis- ja vammaisjärjestöt sekä ikäihmisten neuvosto ja vammaisneuvosto, lisäksi kansalaisopisto, kun on järjestetty autoilijan kurtokurssi ikääntyneille. Tekniseen toimeen on välitetty toiveita liukkauden poistosta, hiekoituksesta, levähdyspenkeistä, turvakaiteista ja liikkumisesteistä. Lisäksi yhteistyötahoja ovat olleet poliisi ja terveydenhuolto.

Päivähoito

Päivähoidon osalta kohderyhminä ovat

- alle kouluikäiset kokopäivähoitoa tarvitsevat tai esiopetuksessa käyvät lapset, joukossa myös joitakin iltapäivähoitoa tarvitsevia koululaisia
- edellä mainittujen perheenjäsenet ja satunnaiset hoitoon tuojat ja hakijat
- taksiautoilijat ja linja-auton kuljettajat
- päiväkotitalon asukkaat
- kunnossapitourakoitsijat.

Päivähoidossa liikennekasvatusta toteutetaan muiden kasvatuksen osa-alueiden rinnalla opetussuunnitelmien mukaisesti. Päivähoidossa annetaan myös tilanteiden vaatimaa (turvavyöt kiinni!) ja vanhempien toivomaa liikennevalistusta. Esiopetussuunnitelman mukaan tavoitteena on, että "... liikkueessaan ympäristössään lapsen on opittava tuntemaan liikenteen monimutkaisuus ja vaarallisuus". Eli tavoitteena on turvallinen liikkuminen.

Konkreettisina toimenpiteinä on tehty mm. seuraavaa:

- liikennekasvatusviikko; keskustelua liikennesäännöistä ja liikennemerkeistä, käytännön harjoittelua oikeassa liikenteessä, liikenneaiheista askartelua, leikit, kirjat, laulut, demonstroinnit esim. nukketeatteri
- poliisivierailut ja vierailut poliisiasemalla
- Liikenneturvan heijastinkeijun vierailu Kuopiosta
- liikennekasvatuskansioita saatu sponsoreiden avulla päivähoidon käyttöön
- henkilökunnalle Liikenneturvan toteuttama valistustilaisuus.

Ongelmina liikenneturvallisuustyössä koetaan ajan puute ja oppimateriaalin soveltumattomuus.

Yhteistyötahoja ovat mm. poliisi, Liikenneturva (heijastinkeiju), Mannerheimin Lastensuojeluliitto (turvaliivit), yrittäjät (liikennekasvatuskansio), päiväkotitalon asukkaat, taksit, linja-autoyhtiöt, kunnossapitourakoitsijat ja kaupungin tekninen puoli (talonmiestehtävät).

Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä; Suonenjoen terveysasema

Terveysaseman asiakasryhmän muodostavat pääasiassa kaikki kuntalaiset, joten asiakkaita on vauvasta vaariin.

Liikenneturvallisuuteen liittyviä tehtäviä terveysasemalla:

- Neuvoloissa on ollut lainattavia lasten turvakaukaloita autoon. Kysyntä on kuitenkin ollut niin vähäistä, että tällä hetkellä kaukaloita ei lainata.
- Neuvolassa lasten 5-vuotistarkastuksissa käydään läpi lapsen ja vanhempien kanssa liikenneturvallisuustietoa Liikenne-aapisen (Kulkunen) avulla. Opas annetaan vanhemmille kotiin.
- Myös 6-vuotiaiden tarkastuksessa käydään läpi liikenneturvallisuusasioita.
- Kouluterveydenhoitaja käy kaikkien kanssa koulussa läpi liikenneturvallisuusasioita, kuten ala-asteella pyöräilykypärän käyttö, turvallinen koulutie, 1-luokkalaisia ohjataan tulemaan jalkaisin kouluun ja yläasteella käydään läpi mopokortti-ikäisille kypärän käyttö sekä päihteet (tehdään päihdekysely).
- Lääkärit tekevät liikenneturvallisuuteen liittyvää työtä mm. ajokorttiasioiden puitteissa ja näistä lääkäreillä on selkeät ohjeet. Liikennevalistusta annetaan myös päihteistä ja päihteiden vuoksi vastaanotolle käyville henkilöille.
- Valistusta annetaan lääkkeiden vaikutuksesta huomiokykyyn ja liikenteeseen.
- Terveysaseman henkilöstö ohjaa tarvittaessa henkilön jatkoselvittelyihin esimerkiksi, mikäli asiakkaalla on havaittu näkökyvyn tai kuulon heikentyminen, tuki- ja liikuntaelinsairaus, joka vaikeuttaa liikkumista jne.
- Fysioterapiassa annetaan ohjausta apuvälineiden käyttöön liittyen ja apuvälineiden avulla liikenteessä liikkussa.

Esimerkkinä konkreettisista toimista terveysasema on tehnyt Sisä-Savon Sanomiin tiedotteen mm. jalkineiden liukusteistä.

Ongelmaksi koetaan mm. tietyissä tilanteissa asiakkaiden torjuva suhtautuminen liikenneturvallisuusvalistukseen.

Yhteistyötahoja ovat mm. Liikenneturva (tilataan aineistoa) ja Lions Club (lahjoittanut turvakaukalot).

Nuorisotoimisto

Kohderyhmänä ovat nuoret ja lapset.

Liikenneturvallisuusasiat eivät kuulu tehtäviin normaalioloissa, mutta mm. mopoikäisille nuorille on nuorisotiloissa teroitettu liikennekulttuurin merkitystä.

Konkreettisina toimina on

- hankittu liikenneturvallisuuteen liittyvää av-materiaalia koulujen käyttöön
- joskus kauan sitten osallistuttu koulujen liikennekilpailujen järjestämiseen.

Ongelmiksi koetaan

- Henkilöressurssien vähyys ja ajan puute.
- Yhteistyömuodot koulujen kanssa ovat muuttuneet painopisteeltään toisenlaisiksi - nykyisin yhteistyö tapahtuu lähinnä oppilashuoltoryhmän kautta ja siellä keskitytään muihin asioihin kuin liikenneongelmiin.

Yhteistyötä liikenneturvallisuusasioissa on ollut lähinnä koulujen ja päiväkotien kanssa.

Maaseutu

Vaikka maatalouden harjoittajien määrä on vähentynyt, tilojen pinta-alan kasvu ja kaukanakin päätilasta sijaitsevat vuokratilukset ovat lisänneet maatalouskaluston liikennettä myös pääteillä.

Suonenjoen erityispiirre on mansikanviljelyyn liittyvät liikenneturvallisuuskysymykset. Mansikka-aikaan liikenne on vilkasta. Sekä kotimaiset että ulkolaiset poimijat lisäävät liikennettä ja aiheuttavat ongelmia mm. liftaamalla turvatomissa paikoissa.

Maaseutuelinkeinojen ja haja-asutusalueen asukkaiden kannalta liikenneturvallisuudessa on seuraavia ongelma-alueita ja kehittämistarpeita:

- Yleinen liikenneturvallisuuden parantaminen
  - risteysalueiden ja liittymien näkyvyyden parantaminen
  - vanhojen liittymien parempi sijoittaminen
  - liittymien minimileveydet
  - pääteiden ja liittymien korkeuserojen poistaminen
  - tiestön kunnossapito, aeraus, hiekoitus ym.
- Traktorien ja työkoneiden kunto
  - valot, heijastimet, merkinnät, jarrut ja suojalaitteet
- Tielläliikkujien käyttäytyminen ja muiden liikkujien huomioiminen
  - autoilijoiden pitäisi osata ottaa huomioon traktori työkoneineen ja muu raskas liikenne ja päinvastoin
- Tieliikennelain parempi noudattaminen, lainkuuliaisuus, liikennemerkkien tuntemus ja kuormien sitominen ym.
  - tiedottaminen, ohjeistus ja turvallisuuskoulutus ym.
- Piha-alueiden sekä niiden läpi kulkevan liikenteen turvallisuus
  - tien siirrot pois piha-alueilta
  - nopeusrajoitukset
  - pihasuunnitelmat
- Vaarapaikoista tiedottaminen muulle liikenteelle
  - varoitusmerkinnät tien reunaan esim. lehmien kuljetus, hevosia
  - maa-ainesten kulkeutuminen tielle (aiheuttaa liukkautta)
- Maataloudessa työskentelevien henkilöiden turvallisuuden parantaminen
  - esim. lomittajille ja tilapäisille työntekijöille vaarapaikoista tiedottaminen.

Tekninen toimi (sisältää myös autokoulun ja ammattiliikenteen)

Asiakkaita ja kohderyhmiä ovat:

- tienkäyttäjät kaduilla ja yleisillä teillä
- yritykset
- ajokortin suorittajat
- poliisi

Liikenneturvallisuuteen liittyviä tehtäviä ovat mm.

- asennekasvatus ajo-opetuksen yhteydessä
- asiakkaiden aloitteiden käsittely ja toimenpiteet niiden johdosta (liikennemerkki yms.)
- kadun / tien kunnossapito ympärivuotisesti siten, että liikkuminen on tienkäyttäjille turvallista
- katualueella toimivien urakoitsijoiden työn opastaminen ja valvominen
- pelastuskoulutukseen sisältyy myös liikenneasiat.

Konkreettisia toimenpiteitä ovat mm.

- Annettu toimintasuunnitelman mukaista koulutusta / ajo-opetusta
- Valmistettu oppimateriaalia
  - autokoulu ja aluepelastuslaitos
- Annettu henkilökuntakoulutusta
  - ammattiliikenteen sisäistä koulutusta turvalliseen liikkumiseen
  - tieturvakoulutusta työntekijöille
- Osallistuttu kokeiluihin/ kehittämissuunnitelmiin
  - tien kunnossapidon täsmähoito
- Jaettu heijastimia koulunsa aloittaville oppilaille

Ongelmiksi koetaan

- henkilöresurssien vähyys
- määrärahojen niukkuus
- ajan puute
- oman tietämyksen / osaamisen puute
- yhteistyö muiden hallinnonalojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa
- asiakkaiden / työntekijöiden motivaation puute
- tielläliikkujien piittaamattomuus liikennemerkkeistä.

Yhteistyötahoja liikenneturvallisuusasioissa ovat Autoliitto, autokoulu, poliisi, Liikenneturva, tiepiiri, puhelin- ja sähköyhtiöt (kaapelit ja kaukolämpö yms.) ja rakennusurakoitsijat.

Sisä-Savon kihlakunnan poliisi

Normaalityössään poliisi edistää liikenneturvallisuutta monin tavoin pääpainon ollessa liikennevalvonnassa (ajonopeuksiin, rattijuopumukseen, liikennesääntöjen noudattamiseen, raskaaseen liikenteeseen ym. kohdistuva valvonta). Tieliikenteen lisäksi valvonta kohdistuu vesiliikenteeseen ja moottori-

kelkkaliikenteeseen. Valvonnan lisäksi poliisi osallistuu liikennevalistukseen mm. käymällä kouluissa, esikouluissa ja monenlaisissa muissa tilaisuuksissa.

Suonenjoen erityispiirteinä voidaan todeta, että automaattinen nopeusvalvonta valtatielle 9 on toteutettu v. 2004. Automaattivalvonnan tulokset ovat jo lyhyenkin ajan jälkeen nähtävissä tiellä käytettävien nopeuksien alenemisenä ja sitä kautta onnettomuusmäärissä. Automaattivalvonta on vapauttanut poliisin resursseja muille alueille suuntautuvaan liikennevalvontaan. Alkuvuodesta 2006 poliisi panostaa erityisesti moottorikelkkavalvontaan.

Suonenjoella resurssitilanne on mahdollistanut poliisin kouluilla ja esikouluissa tapahtuvan liikennevalistuksen. Poliisi osallistuu 8-luokkalaisille tarkoitettun HELPPIS-viikon järjestämiseen.

Yhteenveto nykytilanteesta

Liikennekasvatus, -valistus ja -tiedotus on Suonenjoella suhteellisen monipuolista. Liikenneturvallisuustyö tapahtuu pitkälti osana eri hallintokuntien normaalia toimintaa, mutta myös pelkästään liikennevalistukseen ja -turvallisuuksien liittyviä tapahtumia ja toimintoja on toteutettu.

Hallinnonalojen välisessä yhteistyössä on kehittämisen tarvetta. Vaikka yhteistyötä poliisin, Liikenneturvan ja muiden ulkopuolisten tahojen kanssa on tehty, yhteistyön lisäämistarve on tullut esille useilta tahoilta.

Jossain määrin liikenneturvallisuustyön ongelmana nähdään resurssipula ja ajan puute.

3 VUOSITEEMAT 2006 - 2008

Vuositeemoilla tarkoitetaan teemoja, joiden ympärille voidaan rakentaa kunkin vuoden liikenneturvallisuussuunnitelmat, hallinnonalojen yhteiset tapahtumat ja liikenneturvallisuudesta tiedottaminen. Vuositeemojen ympärille voidaan rakentaa myös muuta kuin suunnitelmassa esitettyä liikennekasvatustyötä.

Vuositeemat helpottavat liikennekasvatustyöstä tiedottamista. Tietyn teeman ympärille rakennettu tiedottaminen on helpompaa liikennekasvatuksen vastuutahoille, tiedotusvälineille ja kuntalaisille, koska liikenneturvallisuudesta annettava informaatio on yhtenäistä.

Vuositeema 2006: Kevyen liikenteen turvallisuus

- pyöräily (mm. kypärän käyttö, liikennesäännöt kevyen liikenteen väylillä)
- pimeällä liikkuminen (mm. heijastimet, pyörien valot)
- suojateiden kunnioittaminen (mm. autoilijoiden suojatiekulttuuri)

”Kevyen liikenteen turvallisuus” -teeman alle voidaan koota useita työn kuluessa esiin tulleita ongelma-alueita ja kehittämiskohteita. Teemasta löytyy osa-alueita, joihin eri hallinnonaloilla on helppo löytää omaa sisältöä

Vuositeema 2007: Lasten ja nuorten liikenneturvallisuus

- lasten liikennekasvatuksen korostaminen
- nuorten liikkuminen (mm. mopo-ikäisten ja nuorten miesten riskinotto)
- koulukuljetusten liikenneturvallisuuskysymykset
- päihteet ja huumeet liikenteessä
- mansikka-ajan liikenne

Lasten liikennekasvatus on tärkeää. Liikenneasenteet tulisi saada kuntoon jo ennen murros- ja aikuisikää, jolloin niihin on vaikeampi vaikuttaa. Lasten osalta aikuisten esimerkki on tärkeää.

Nuorten riskinotto liikenteessä on ongelma myös Suonenjoella, joten tähän pyritään eri keinoin vaikuttamaan.

Vuositeema 2008: Esteettömyys, iäkkäiden ja liikuntarajoitteisten liikkuminen

- esteettömyyskartoitusten teko ja toimenpiteet tältä pohjalta
- ikääntymiseen liittyvät riskit liikenteessä
- ikäkuljettajat ja heidän tukemisensa

Väestön ikääntyminen puoltaa huomion kiinnittämistä tähän liittyviin asioihin. Varsinkin haja-asutusalueella asuvien osalta oman auton käyttövalmius ja -mahdollisuus on usein välttämätön edellytys myös ikääntyneiden osalta. Tätä voidaan edistää erilaisilla tukitoimilla (mm. ikäihmisten ajovalmennus).

Esteettömyyteen on alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota. Eri hallinnonaloilla on monia mahdollisuuksia toimia erilaisten niin fyysisten kuin henkisten ”kynnysten” madaltamiseksi.

4 TOIMINTASUUNNITELMAT HALLINNONALOITTAIN

Hallinnonalakohtaiset toimintasuunnitelmat on laadittu taulukkomuotoon. Lisäksi suunnitelmaan on koottu luettelo kuhunkin kohtaan liittyvästä Liikenneturvan aineistosta.

Suonenjoen nuorisovaltuuston näkemykset liikenneturvallisuuden parantamiseksi on esitetty liitteenä 2.

4.1 Koulutoimi

Työryhmä: Hilka Hämäläinen, Leena Suikkanen, Marja-Leena Majuri, Keijo Roschier, Pekka Jussila, Atso Vilokkinen (pj)

Kohde-ryhmä/aihealue	Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/yhteistyötaho
Alkuopetus	<ul style="list-style-type: none"> Liikenteen havainnoinnin kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Harjoitellaan koulun lähiympäristössä liikumista. Havainnointitehtäviä Vanhemmille tietoa turvallisuudesta koulutiestä 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat Rehtorit Kouluviraston henkilökunta Koulusihteerit Vanhemmat Poliisi Liikenneturva Liikennöitsijät Kaupungin tekninen toimi Koulutoimen päättäjät
	<ul style="list-style-type: none"> Jalankulkusääntöjen ja tapojen opettelu 	<ul style="list-style-type: none"> Ryhmässä liikkuminen Heijastimen merkitys pimeällä liikuttaessa 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat 	
	<ul style="list-style-type: none"> Koulukuljetukset 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö liikennöitsijöiden kanssa Oppilaita kuljettavien vanhempien valistaminen Kuljetuksista päättävien tahojen valistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kuljetuksista päättävät tahot Opettajat Rehtorit 	
	<ul style="list-style-type: none"> Koulualue 	<ul style="list-style-type: none"> Turvallinen koulukyytiin tulo ja lähteminen Liikkuminen koulualueella päivittäin Pihanhoitokoneiden liikkuminen 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat Rehtorit Tekninen toimi 	
Luokat 3-6	<ul style="list-style-type: none"> Liikenteen havainnoinnin kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Harjoitellaan koulun lähiympäristössä liikumista Polkupyörällä liikkuminen 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat Rehtorit Kouluviraston henkilökunta Koulusihteerit Vanhemmat Poliisi Liikenneturva Liikennöitsijät Kaupungin tekninen toimi Koulutoimen päättäjät
	<ul style="list-style-type: none"> Turvavälineiden käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> Heijastin- ja polkupyörän turvalaitekampanja pimeän ajan alkaessa Pyöräilykypärän käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat 	
	<ul style="list-style-type: none"> Koulukuljetukset 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö liikennöitsijöiden kanssa Oppilaita kuljettavien vanhempien valistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kuljetuksista päättävät tahot Opettajat Rehtorit 	

Kohde-ryhmä/aihealue	Tavoitteet	Keinot/toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/yhteistyötaho
Luokat 3-6 (jatkuu)	<ul style="list-style-type: none"> Koulualue 	<ul style="list-style-type: none"> Turvallinen koulukyytiin tulo ja lähteminen Liikkuminen koulualueella päivittäin Turvallinen koulukyytiin tulo ja lähteminen Liikkuminen koulualueella päivittäin Pihanhoitokoneiden liikkuminen 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat Rehtorit Tekninen toimi 	<ul style="list-style-type: none"> ks. yllä
Luokat 7-9 ja lukio	<ul style="list-style-type: none"> Liikenteen havainnoin kehittämisen 	<ul style="list-style-type: none"> Kerrataan turvallisen liikenteen perusteita Pyöräily- ja mopoilu-säännöt Autoilu/moottoripyöräily-säännöt Toisten huomioiminen liikenteessä 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat Rehtori Vanhemmat Poliisi Liikenneturva Terveystoimittaja Pelastuslaitos Autokoulu Liikennöitsijä
	<ul style="list-style-type: none"> Turvallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Heijastinkampanja pimeän ajan alkaessa Kypärän käyttö Moottoriajoneuvon kuljettajana liikenteessä Matkustajana liikenteessä 		<ul style="list-style-type: none"> Rehtori Opettajat Koulusihteerit koulutoimiston henkilökunta
	<ul style="list-style-type: none"> Raittius liikenteessä 	<ul style="list-style-type: none"> Alkoholin ja muiden huumaavien aineiden vaarallisuus liikenteessä 		
	<ul style="list-style-type: none"> Ensiapukoulutus 	<ul style="list-style-type: none"> Ensiavun alkeet 		
	<ul style="list-style-type: none"> Koulukuljetukset 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö liikennöitsijöiden kanssa • Oppilaan oman vastuullisuuden kehittäminen Oppilaita kuljettavien vanhempien valistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Opettajat Rehtorit Koulutoimen päättäjät 	
	<ul style="list-style-type: none"> Koulualue 	<ul style="list-style-type: none"> Turvallinen koulukyytiin tulo ja lähteminen Liikkuminen koulualueella päivittäin 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

Liikenneturvan aineisto (kouluille ja kouluikäisille):

- Jalan ja pyörällä -opaspaketti
- Jalan ja pyörällä -kalvosarja
- Jalan ja pyörällä -video
- Turvallisesti tien yli -kansio
- Turvallisesti tien yli -tehtävävihko
- Pyörällä liikenteeseen - tehtäviä ja harjoituksia pyöräkortin suorittajalle
- Turvaa lapsen koulutie
- Lasten liikennekirja
- Turvapupun tehtävävihko
- Tavataan liikenteessä - lasten liikennelauluja
- Tavataan liikenteessä - nuotteja lasten liikennelauluista
- Liikennemerkkisarja
- Liikennemerkit
- Koulukuljetus - Kuljettajan opas
- Koululaiskuljetus - Kurssiaineisto kuljettajien koulutukseen
- Kypäratesti
- Suojaa pääsi. Käytä kypärää.
- Väläys pimeässä
- Varustaudu kunnolla
- Riski-Petterin viikonloppu -cd-rom
- Eloonjääneet -video
- Elämää täysillä -video/ dvd
- Jarmon pitkä matka video ja dvd
- Pidä pelivaraa - mopoilijan opas
- Pidä pelivaraa - mopoilijan kouluttajan opas
- Samalta viivalta
- Kuvauksia onnettomuustapauksista -video
- Kenen ehdoilla ajat? -video
- Kypärä on henkivakuutus -esite
- Lapsella on oikeus turvalliseen liikkumiseen -esite
- Perhe automatkalla -kortti turvavyön käytöstä ja automatkailusta
- Ota vastuu. Käytä heijastinta -esite
- Turvallisesti pyörällä. Juliste väistämissäännöistä
- Puhalla nolla -esite
- Alkoholi ja liikenne -kirjanen

4.2 Sosiaalitoimi /Vanhus- ja vammaistyö

Työryhmä: Tuula Mattila, Arja Eeva, Katja Kivimäki, Aimo Eskelinen

Kohde-ryhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyötaho
Kehitysvammaiset henkilöt <ul style="list-style-type: none"> • asuntolan • päivätoiminnan • avohuollon asiakkaat 	<ul style="list-style-type: none"> • kehitysvammaisten turvallinen liikkuminen liikenteessä • heijastimen ja kypärän käyttö tavaksi • turvallisen liikkumisen opettelu käytännössä 	<ul style="list-style-type: none"> • vaaranpaikkojen kartointus • vaaranpaikkojen informointi eteenpäin • henkilökohtainen ohjaus liikenteessä • liikenneturvallisuustee-mapäivä: valistusta ja ohjattu liikumisharjoittelu lähiympäristössä 	<ul style="list-style-type: none"> • palvelukeskuksen henkilökunta 	<ul style="list-style-type: none"> • palvelukeskuksen henkilökunta • tekninen toimi • poliisi • liikenneturva
Ikäihmiset <ul style="list-style-type: none"> • yli 65 -vuotiaat • pitkäaikaissairaat • vammaiset aikuiset 	<ul style="list-style-type: none"> • turvallinen liikkuminen: jalankulkijana, pyöräilijänä, autoilijana • liikkumisen apuvälineiden käyttö • heijastinten, liukuesteiden ja kypärän käyttö • palveluliikenteen järjestäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • tiedottaminen vaaranpaikoista • kirjalliset tiedotteet • vaaranpaikkojen poistaminen • ohjattu liikkuminen ja harjoittelu erityisesti vaarallisissa paikoissa • poliisien vierailut eri toimipisteissä ja kerhoissa • levähdyspaikat • tukikaiteet rinteisiin • liikenneturvallisuustee-mapäivä valistus, apuvälineiden esittely, harjoittelu • ikäautoilijan kuntokurssit • liukkauden torjunta: hiekoitus, lumenpoisto • saattoapu 	<ul style="list-style-type: none"> • poliisi, tie- ja katusuunnittelusta sekä kunnossapidosta vastaavat • talonmiehet, isännöitsijät • kotipalveluhenkilöstö • Liikenneturva 	<ul style="list-style-type: none"> • kotipalveluhenkilöstö • poliisi • tekninen toimi • eläkeläis- ja vammaisjärjestöt • palvelutalojen henkilökunta • taksit • liikennöitsijät • ikäihmisten neuvosto • vammaisneuvosto • kansalaisopisto • autokoulu • terveyskeskus
Henkilökunta	<ul style="list-style-type: none"> • turvavälineiden käyttö (heijastin, pyöräilykypärä ym.) • huomaavainen käytös liikenteessä mm. suojateiden kunnioittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • huomion kiinnittäminen asiaan syksyin keväin • huomion kiinnittäminen omaan liikennekäyttämiseen 	<ul style="list-style-type: none"> • henkilökunta 	<ul style="list-style-type: none"> • henkilökunta

Liikenneturvan aineisto (aikuisille ja ikääntyneille):

- Autoillen kaiken ikää - Ennakoivan ajamisen opas ikääntyville autoilijoille
- Ikänsä ratissa -video
- Ikään liittyvät ajokorttimääräykset
- Pidä pelivaraa pimeälläkin -video/ dvd
- Kypärä on henkivakuutus -esite
- Ota vastuu. Käytä heijastinta -esite
- Ikäautoilijan kuntokurssi - Kouluttajan aineisto
- Ikäkuski - mikä kuski? - Aineisto kouluttajille, toimittajille ja aihetta esitteleville
- Teemana ikäihminen liikenteessä - Kouluttajan aineisto
- Autoilu ikääntyvässä yhteiskunnassa -kongressijulkaisu
- Liikennemerkkit
- Jalan ja pyörällä -video
- Ikäpyöräilijä tien päällä
- Jalankulkija liikenteessä -selkoesite jalankulkijoille
- Pyöräilijä liikenteessä -selkoesite pyöräilijöille
- Jalankulkija liikenteessä, Pyöräilijä liikenteessä - selkoesitteisiin liittyvät kalvosarjat ja cd-rom
- Ratissa pitkin ikää -videosarja

4.3 Sosiaalitoimi /Päivähoito

Työryhmä: Päivi Korhonen + päiväkotien henkilökunta sekä perhepäivähoidot

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyö- taho
Päiväkotien henkilökunta, perhepäivähoidot	<ul style="list-style-type: none"> • Esimerkillinen ja turvallinen liikkuminen. • Turvavälineiden säännöllinen käyttö. (Tiedostetaan aikuisen mallin merkitys lapsille) • Liikenneturvallisuustietämyksen ajantasaistaminen ja lisääminen sekä motivointi -> asenteen parantaminen. • Olemassa olevan materiaalin tarkistaminen ja sen säännöllinen ja suunnitelmallinen käyttö. • Liikkumisongelmien ja vaaranpaikkojen selvittäminen ja tiedottaminen tekniseen toimeen tai/ja Tiehallintoon 	<ul style="list-style-type: none"> • Oikea käyttäytyminen liikenteessä • Koulutus • Päivähoidon yhteistyöpaiverit • Oma perehtyminen asiaan • Asennekasvatus, - kasvaminen • Aktiivinen säännöllinen havainnointi 	<ul style="list-style-type: none"> • Jokainen päivähoitoon työntekijä • Esimies • Henkilökunta • Perhepäivähoitaja • Henkilökunta • Perhepäivähoitajat 	<ul style="list-style-type: none"> • Jokainen päivähoitoon työntekijä • Poliisi • Liikenneturva • Henkilökunta • Perhepäivähoitaja • Muut asiantuntijat • Henkilökunta • Perhepäivähoitaja • Tekninen toimi, Simo Karhunkoski
Päivähoidossa olevien lasten vanhemmat	<ul style="list-style-type: none"> • Esimerkillinen liikennekäyttäytyminen • Turvavälineiden säännöllinen käyttö (malli lapsille) • Koko perheen turvallinen liikkuminen • Turvallinen koulureitti (toukokuu) • Liikenneturvallisuusasenteen parantaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilökohtainen keskustelu • Vanhempainilta • Teematapahtuma • Tiedottaminen • Esitteet, julisteet ja näytelyt • Muu liikennemateriaali 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanhemmat • Henkilökunta • Perhepäivähoitaja 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanhemmat • Henkilökunta • Perhepäivähoitaja • Poliisi • Liikenneturva • Muut asiantuntijat

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyö- taho
Päivähoidossa olevat lapset	<ul style="list-style-type: none"> Turvallinen liikkuminen -> liikenteen pelisääntöjen oppiminen (esim. jalkakäytävän ja suojatien käyttö, liikennemerkkejä, turvalliset leikkipaikat) Heijastimen käytön lisääminen (syys - lokakuu) Turvallinen koulureitti 	<ul style="list-style-type: none"> Jokapäiväinen liikkuminen lähiympäristössä, joskus kauempanakin (päivähoitoon tulo/lähtö, retket kävellen tai eri kulkuneuvoin) "KERTAUS ON OPINTOJEN ÄITI" Kirjat, leikit, laulut, pelit, askartelut, draama, havaintoesitykset Heijastinkeiju Liikennekasvatusviikko Poliisi <ul style="list-style-type: none"> päivähoitopaikassa lapset poliisiasemalla lapset poliisiin kanssa liikenteessä 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilökunta Perhepäivähoitaja Vanhemmat 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilökunta Perhepäivähoitaja Vanhemmat Poliisi Liikenneturva
Taksit, linja-autot, talon asukkaat, kunnossapitourakoitsijat, tekninen toimi	<ul style="list-style-type: none"> Joustava, yhteisiin pelisääntöihin perustuva yhteistyö turvallisen liikkumisen takaamiseksi kaikille (käyttäytymismalli lapsille) 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilökohtainen keskustelu 		

Liikenneturvan aineisto (päiväkoti- ja esikouluikäisille ja heidän vanhemmilleen):

- Turvallisesti tien yli -kansio
- Turvallisesti tien yli -tehtävivihko
- Turvallisesti pyörällä. Juliste väistämissäännöistä
- Turvallisesti bussilla ja taksilla. Juliste joukkoliikenteessä kulkemisesta
- Lasten liikennekirja
- Turvapupun tehtävivihko
- Tavataan liikenteessä - lasten liikennelauluja
- Tavataan liikenteessä - nuotteja lasten liikennelauluista
- Liikennemerkkisarja
- Liikennemerkit
- Kulkunen
- Äiti! Isä! Neuvo minua kulkemaan turvallisesti
- Näin lapsi matkustaa turvallisesti autossa
- Kypärä on henkivakuutus -esite
- Lapsella on oikeus turvalliseen liikkumiseen -esite
- Perhe automatkalla -kortti turvavyön käytöstä ja automatkailusta
- Ota vastuu. Käytä heijastinta -esite
- Ota vastuu. Käytä kypärää -kortti

4.4 Terveyskeskus

Työryhmä: Aira Airaksinen, Aino Hirvonen, Liisa Mölkänen, Pirjo Mölkänen, Pirjo Miettinen, Tarja Laitinen ja Johanna Halonen

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyö- taho
Henkilökunta	<ul style="list-style-type: none"> henkilökunta tiedostaa liikenneturvallisuuteen liittyviä turvallisuusriskejä ja antaa tarvittaessa liikenneturvallisuuteen liittyvää valistusta 	<ul style="list-style-type: none"> sisäinen tiedottaminen esimerkiksi saatavilla olevasta materiaalista valistusmateriaalin jakaminen 	<ul style="list-style-type: none"> terveystoimi terveydenhoitaja Pirjo Mölkänen 	<ul style="list-style-type: none"> koko terveystoimen henkilöstö järjestöt ym. materiaalin hankinnan suhteen
Liikkumisen apuvälineiden käyttäjät	<ul style="list-style-type: none"> liikkumisen turvallisuus ja turvallinen liikkuminen sekä oikea aikainen apuvälineiden käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> ohjaus ja neuvonta tiedottaminen yhteistyö eri toimijoiden kesken 	<ul style="list-style-type: none"> terveystoimi, fysioterapia 	<ul style="list-style-type: none"> terveystoimi kotisairaanhoido sosiaalitoimi kotipalvelu omaiset tekninen toimi
Ensimmäistä lasta odottavat vanhemmat	<ul style="list-style-type: none"> turvavälineiden säännöllinen käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> ohjaus, neuvonta perhevalmennuksessa, ohjelehtinen turvavälineistä 		<ul style="list-style-type: none"> neuvolan henkilöstö
4-vuotiaat ja heidän vanhempansa	<ul style="list-style-type: none"> vanhemman/aikuisen turvallinen liikkuminen turvavälineiden säännöllinen käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> ohjaus, neuvonta keskustelu 4-vuotisneuvolaarkastuksessa kirjanen Kulkunen, Lasten ja vanhempien oma liikennekirjanen 		<ul style="list-style-type: none"> neuvolan henkilöstö
6-vuotiaat ja ekaluokalle tulevat sekä heidän vanhempansa	<ul style="list-style-type: none"> turvallisen liikkumisen opettelu esikoulu- ja koulutie 	<ul style="list-style-type: none"> ohjaus, neuvonta ja keskustelu 6-vuotisneuvola-tarkastuksessa ja kouluuntulotarkastuksessa 		<ul style="list-style-type: none"> neuvolan henkilöstö kouluterveydenhoitajat
15 vuotta täyttävät ("mopokortti")	<ul style="list-style-type: none"> turvallinen liikkuminen turvavälineiden käyttö päihitteettömyys liikenteessä 	<ul style="list-style-type: none"> ohjaus, keskustelu terveystarkastuksen yhteydessä Audit-päihdeseula 		<ul style="list-style-type: none"> kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyötaho
Turvallinen kuljettaja liikenteessä		<ul style="list-style-type: none"> • riittävät ikäkontrollit tai jos ajokyky on sairauden tai muun syyn takia alentunut • valistuksen lisääminen esimerkiksi muistiongelmainen liikenteessä • yhteistyö omaisten, terveystoimen, kotipalvelun kanssa • ohjaus ja neuvonta lääkkeiden vaikutuksesta (ns. kolmiolääkkeet) huomiokykyyn ja liikenteeseen 	<ul style="list-style-type: none"> • terveystoimi 	<ul style="list-style-type: none"> • omalääkäri ja -hoitaja • kotisairaanhoidaja • terveystoimen henkilökunta • sosiaalitoimi • poliisi
Työterveyshuollon asiakkaat		<ul style="list-style-type: none"> • ohjaus, neuvonta työpaikoilla ja terveystarkastuksessa esille tulleiden asioiden pohjalta 		<ul style="list-style-type: none"> • työterveyshuolto

4.5 Vapaa-aika

Työryhmä: Olli Luhtala ja Erkki Ahonen, liikunta- ja nuorisoltk, Juhani Korhonen, Urheiluautoilijat, Liisa Suihkonen, Suonenjoen Vasama

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyö- taho
Nuoret	<ul style="list-style-type: none"> Liikenneoppiminen Vanhemmat - lapset 	<ul style="list-style-type: none"> Liikennekilpailut Julkis mukana 	<ul style="list-style-type: none"> Seurat, kunta Esim. UA 	<ul style="list-style-type: none"> Seurat, poliisi (UA)
Lapset	<ul style="list-style-type: none"> Ennaltaehkäisy Koulukuljetukset 	<ul style="list-style-type: none"> Kuljetukset koulun pihaan 	<ul style="list-style-type: none"> Liikunta- ja nuorisolautakunta Koulutuslautakunta 	<ul style="list-style-type: none"> Liikunta- ja nuorisolautakunta
Ikäihmiset	<ul style="list-style-type: none"> Tietoiskut kerhoissa 	<ul style="list-style-type: none"> Liikenneturva Tietoiskut ym. infot 	<ul style="list-style-type: none"> Kunta Eläkeläisryhmät 	<ul style="list-style-type: none"> Kunta Eläkeläisryhmät
Moottorikelkat	<ul style="list-style-type: none"> Reitit turvallisiksi Yleiset alueet? 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistilaisuus Crossirata 	<ul style="list-style-type: none"> Kelkkaseura Kunta 	<ul style="list-style-type: none"> Kunta/tekni- nen toimi Kelkkaseura Poliisi

Liikenneturvan aineisto: (materiaalia sekä nuorille että aikuisille):

- Pidä pelivaraa - moottorikelkkailijan opas
- Pidä pelivaraa - moottorikelkkakouluttajan aineisto
- Pidä pelivaraa moottorikelkkailija - kalvosarja ja opettajan opas
- Moottorikelkkailijan käytösetiketti
- Rullaluistelija liikenteessä -video
- Rengas matkalla -video
- Lähettypoika Kalevi -video
- Näytön paikka -video
- Vain kymmenen sekuntia -video
- Peräänajo -video
- Talviajokoulu -videosarja
- Pidä pelivaraa -video
- Pidä pelivaraa pimeälläkin video/ dvd
- Ota vastuu. Käytä kypärää -kortti
- Lapsella on oikeus turvalliseen liikkumiseen -esite
- Perhe automatkalla -kortti turvavyön käytöstä ja automatkailusta
- Ota vastuu. Käytä heijastinta -esite
- Turvallisesti pyörällä. Juliste väistämissäännöistä
- Puhalla nolla -esite
- Alkoholi ja liikenne -kirjanen
- Virkisty matkalla -video
- Näy pimeässä -video
- Jalan ja pyörällä -video
- Ennakoiva ajaminen raskaalla ajoneuvolla - opetussuunnitelma
- Ennakoiva ajaminen raskaalla ajoneuvolla - piirtoheitinkalvot
- Pidä pelivaraa - ennakoivan ajamisen opas
- Pidä pelivaraa - kalvosarja
- Työ ja liikenne -opas yritysten käyttöön
- Liikennemerkit
- Pimeällä ajon nukke

4.6 Maaseutu

Työryhmä: Seppo Vehviläinen, Tapio Tuomainen, Timo Karjalainen, Asko Karhunen

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyö- taho
Maatalous	<ul style="list-style-type: none"> • turvallinen liikkuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • näkemien ja liittymien parantaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto • yksityisteiden tiehoitokunnat 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto • tiehoitokunnat
Metsätalous	<ul style="list-style-type: none"> • kalusto 	<ul style="list-style-type: none"> • valot, heijastimet ym. 	<ul style="list-style-type: none"> • tien käyttäjällä 	<ul style="list-style-type: none"> • urakoitsijat, metsäyhtiöt
Henkilö/ asuntoliikenne	<ul style="list-style-type: none"> • turvallinen liikkuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • tiestön kunto • liikennemerkkit 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto • yksityisteiden tiehoitokunnat 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiehallinto • tiehoitokunnat
Vapaa-ajan liikenne	<ul style="list-style-type: none"> • turvallinen liikkuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • riittävän alhaiset nopeudet • muiden huomioiminen 	<ul style="list-style-type: none"> • tien käyttäjällä 	<ul style="list-style-type: none"> • tien käyttäjät • tiehoitokunnat
Moottori- kelkkaliikenne	<ul style="list-style-type: none"> • moottorikelkkareittien tielläliikkujien turvallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> • ylityskohdissa riittävä näkyvyys • liikennemerkkien noudattaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • kunnat • kelkkakerhot 	<ul style="list-style-type: none"> • kunnat • kelkkakerhot • kyläyhdistykset

4.7 Tekninen toimi

Työryhmä: Simo Karhunkoski, Asko Pöyhönen, Eino Jantunen, Heikki Niemelä ja Esa Timonen

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyö- taho
Tienkäyttäjät; kaduilla ja yleisillä teillä Yritykset Poliisi	<ul style="list-style-type: none"> Turvallinen liikkuminen työ- ja vapaa-aikana. Asiakkaiden aloitteiden käsittely ja niistä aiheutuvat toimenpiteet. 	<ul style="list-style-type: none"> Oma esimerkillinen käyttäytyminen ja liikennesääntöjen noudattaminen. Muiden tielläliikkujien huomioonottaminen ja oikeat tilannearviot. Liikennekäyttäytymisen valvonta. Selvitetään ongelma ja sen poistamisen mahdollisuudet. Aloitelatikka kaupungintalolle tai viestin lähettäminen netin kautta. 	<ul style="list-style-type: none"> Tienkäyttäjät itse Kunnossapidosta vastaavat organisaatiot Liikennevalvonnasta vastaava organisaatio Päätösesityksen valmistelijat ja päättäjät 	<ul style="list-style-type: none"> Tienkäyttäjä Tekninen osasto Tiehallinto Poliisi Tekninen johtaja Tiemestari Tekninen lautakunta
Ajokortin suorittajat	<ul style="list-style-type: none"> Asenteisiin vaikuttaminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Oikean liikennekäyttäytymisen opetus ja tiedon sisäistämisen valvonta. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppilas Opettaja 	<ul style="list-style-type: none"> Autokoulut Liikenneturva
Aluepelastuslaitos	<ul style="list-style-type: none"> Liikenneturvallisuuden huomioiminen hälytyksessä, paloasemalle saavuttaessa. Liikenneturvallisuuden huomioiminen liikenteessä hälytysajossa. 	<ul style="list-style-type: none"> Liikenneturvallisuuteen liittyvä opastus ja koulutus työn ohessa. Aiheeseen liittyvän oppimateriaalin hankkiminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Palomies / pelastaja Pelastuskoulutusta antava organisaatio 	<ul style="list-style-type: none"> Palomestari ja -esimies Pelastusopisto SPEK
Ammattiautoilijat ja ammatti-liikenne	<ul style="list-style-type: none"> Turvallinen liikkuminen työajossa. 	<ul style="list-style-type: none"> SKAL:n järjestämä koulutus yrittäjille ja kuljettajille. Yrityksen itse järjestämä sisäinen koulutus kuljettajille. Suosittelavat keskustan ajoreitit raskaalle liikenteelle. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuljettaja Yrittäjä / työnantaja Katu- ja tiealuetta hallinnoivat organisaatiot 	<ul style="list-style-type: none"> SKAL Kuljetusyrietykset itse Liikenneturva Tekninen osasto Tiehallinto

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyö- taho
Kaavoitus ja katusuunnittelu	<ul style="list-style-type: none"> • Liikenneturvallisuuden huomioiminen rakennettavan ympäristön maankäytön suunnittelussa. • Liikenneturvallisuuden huomioiminen katusuunnittelussa. • Esteettömän liikkumisen turvaaminen katurakenteilla. 	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistava suunnittelu. • Lausuntojen pyytäminen maanomistajilta, Tiehallinnolta yms. • Yhteistyö katusuunnittelun kanssa. • Yhteistyö kadun rakentajan ja kunnossapitäjän kanssa. • Suunnitelman tarkastaminen esteettömyyden osalta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavoittaja • Katusuunnittelija • Kadun rakentamisesta vastaava organisaatio 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekninen osasto • Konsultti
Katualueella ja yleisillä teillä toimivat urakoitsijat.	<ul style="list-style-type: none"> • Liikenteen ohjauksen toteuttaminen ohjeiden mukaan. • Työntekijöiden liikenneturvallisuuskoulutuksen lisääminen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kadun ja tien pitäjän antamat yksityiskohtaiset ohjeet. • Työluvat ja siihen liittyvät suunnitelmat. • Edellytetään "Katururva"-koulutusta katualueella työskenteleviltä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Katu- ja tiealuetta hallinnoivat organisaatiot 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekninen osasto • Tiehallinto
Liikennemerkit ja -opasteet yms.	<ul style="list-style-type: none"> • Liikennemerkkien ja -opasteiden oltava oikeassa suhteessa olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kadun ja tien pitäjän yhteistyö suunnittelun, poliisin, tiehallinnon ja tieliikkujiin kanssa. • Karsittava "turhat" merkit pois. 	<ul style="list-style-type: none"> • Katu- ja tiealuetta hallinnoivat organisaatiot • Liikennevalvonnasta vastaava organisaatio. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekninen osasto • Tiehallinto • Poliisi
Kadunvarsi-pysäköinti	<ul style="list-style-type: none"> • Pysäköintisääntöjen noudattaminen katualueilla. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pysäköinnin ohjaaminen liikennemerkein. • Karsittava "turhat" merkit pois. • Pysäköinnin valvonnan tehostaminen. • 	<ul style="list-style-type: none"> • Katualuetta hallinnoiva organisaatio. • Liikennevalvonnasta vastaava organisaatio 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekninen osasto • Poliisi
Ylinopeudet pääkaduilla	<ul style="list-style-type: none"> • Nopeuksien hillitseminen pääkadulla. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rautalammintien katualueen rakenteelliset muutokset. 	<ul style="list-style-type: none"> • Katualuetta hallinnoiva organisaatio 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekninen osasto • Konsultti
Suojateiden turvattuus.	<ul style="list-style-type: none"> • Suojateiden sijaintipaikka ja rakenteelliset muutokset. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rakennetaan korotettuja suojateitä ja / tai hidasteita ongelmallisimpiin paikkoihin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Katusuunnittelija • Liikennevalvonnasta vastaava organisaatio 	<ul style="list-style-type: none"> • Poliisi

Kohderyhmä/ aihealue	Tavoitteet	Keinot/ toimenpiteet	Vastuu	Toteuttaja/ yhteistyö- taho
Korkeat lumipenkat ja istutukset katualueella.	<ul style="list-style-type: none"> Risteyksen näkemäalueen esteettömänä pitäminen ympärivuotisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Lumipenkkojen poisto / madallus risteyksen näkemäalueelta mahdollisimman usein talven aikana. Vihersuunnitteluvaiheen yhteistyö kadun / tienpitäjän kanssa. Valitaan oikeat kasvit po. paikkoihin. 	<ul style="list-style-type: none"> Katu- ja tiealuetta hallinnoivat organisaatiot Katu- ja vihersuunnittelija 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen osasto Tiehallinto
Polanteen poisto risteysalueelta ja pihaliittymistä.	<ul style="list-style-type: none"> Risteyksien ja liittymien esteettömänä pitäminen. 	<ul style="list-style-type: none"> Korkeiden (ajoa haittaavien) polanteiden poistaminen risteyksistä ja liittymistä mahdollisimman pian lumisateen jälkeen. 	<ul style="list-style-type: none"> Katu- ja tiealuetta hallinnoivat organisaatiot 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen osasto Tiehallinto
Kaupungin omien kiinteistöjen (koulut, päiväkodit yms.) pihojen auraukset.	<ul style="list-style-type: none"> Turvallisuuden parantaminen pihojen auraustöiden aikana. 	<ul style="list-style-type: none"> Auraustöiden ajoittaminen / tekeminen piholla sellaisena ajankohtana, että siellä ei ole oppilaita / lapsia yms. muita oleskelijoita. Auraussuunnitelman laatiminen yhdessä kiinteistön käyttäjän kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Katu- / pihaluetta hallinnoivat organisaatiot Kiinteistön omistaja. Kiinteistön käyttäjä 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen osasto Koulutoimi Sosiaalitoimi

LÄHDEAINEISTO

Tieliikenteen turvallisuus 2006 - 2010. Liikenne- ja viestintäministeriö. Helsinki 2005.

Itä-Suomen läänin liikenneturvallisuussuunnitelma 2002 - 2006. Itä-Suomen lääninhallituksen julkaisu nro 74. Mikkeli 2003.

Savo-Karjalan tiepiirin liikenneturvallisuusohjelma 2005. Tielaitos, Savo-Karjalan tiepiiri. Kuopio 1999.

Opas kuntien liikenneturvallisuustyöhön. Liikenneministeriö. Tielaitos. Suomen Kuntaliitto. Liikenneturva. Helsinki 1999.

11.11.2005

SUONENJOEN KAUPUNGIN HALLINTOKUNTIEN LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN NYKYTILAN KARTOITUS

Hallinnonala/tulosyksikkö:

Vastaaja:

Nykytilan arviointi

Arvioikaa 3-5 viimeisen vuoden aikajaksolta:

1. Miten liikenneturvallisuusasiat liittyvät hallinnonalallanne/ tulosyksikössänne toimintaan?
  - Keitä ovat liikenneturvallisuuteen liittyvät asiakas/kohderyhmät hallinnonalallanne?
  - Mitä liikenneturvallisuuteen liittyviä tehtäviä kuuluu hallinnonalanne normaalitoimintaan (esim. liikennekasvatus kouluissa, esikouluissa ja päiväkodeissa, ajokorttien poisottoon ja palauttamiseen liittyvät asiat terveystieteiden keskuksessa, turvakaukaloiden lausuntojen neuvotteluissa jne.)?
2. Mitä liikenneturvallisuuteen liittyviä kasvatus-, valistus-, tiedotus- tai muita toimenpiteitä hallinnonalallanne/ tulosyksikössänne on tehty?
  - Annettu opetus- (toiminta-) suunnitelman mukaista koulutusta
  - Järjestetty teematilaisuuksia
  - Järjestetty tiedotustilaisuuksia
  - Valmistettu oppimateriaalia
  - Sisällytetty liikenneturvallisuusasiaa erilaisten tilaisuuksien ohjelmaan
  - Tehty opintomatkoja
  - Annettu henkilökuntakoulutusta
  - Osallistuttu kokeiluihin/ kehittämisprojekteihin
  - Muuta, mitä?
3. Mitä ongelmia tai esteitä hallinnonalallanne/ tulosyksikössänne on koettu liikenneturvallisuuden kasvatus-, valistus- ja tiedotustyössä?
  - Henkilöresurssien vähyyys
  - Määrärahojen niukkuus
  - Ajan puute
  - Oppimateriaalin puute/ soveltumattomuus
  - Oman tietämyksen/osaamisen puute
  - Asia ei sisälly toimintasuunnitelmiin
  - Yhteistyö muiden hallinnonalojen ja yhteistyökumppaneiden kanssa
  - Asiakkaiden motivaation puute
4. Minkä viranomaisten, järjestöjen, yhteisöjen tai yritysten kanssa hallinnonalanne/ tulosyksikkönne on ollut yhteistyössä liikenneturvallisuusasioissa
  - Asukasyhdistykset tai kylätoimikunnat
  - Autoliitto
  - Eläkeläisjärjestöt
  - Lions Clubit
  - Autokoulu
  - Poliisi
  - Seurakunnat
  - Liikenneturva
  - Tiepiiri
  - Muut, mitkä?

5 Muuta kommentoitavaa hallintokuntien liikennekasvatuksen, -valistuksen ja -tiedotuksen osalta?

Kehittämistarpeet ja -ajatukset

Liikenneturvallisuuden toimintasuunnitelmaa laativan työryhmän seuraavassa kokouksessa on tarkoitus käydä läpi nykytila hallinnonaloittain.

Tältä pohjalta on tarkoitus keskustella, kuinka liikenneturvallisuustyötä tulisi painottaa ja katsoa, millaisia vuositeemoja toimintasuunnitelmaan voitaisiin asettaa.

Hallinnonalakohtaisilta alaryhmiltä odotetaan evästystä näiltä osin.

1. Miten liikenneturvallisuustyötä Suonenjoella tulisi painottaa?
2. Onko erityisiä ongelma-alueita, jotka pitäisi erityisesti nostaa esille?
3. Ehdotuksia vuositeemoiksi?
  - vuositeemat ovat aihealueita, jotka pyritään erityisesti nostamaan esille tietyn vuoden liikenneturvallisuustyössä ja -tapahtumissa (esim. pimeällä liikkuminen, iäkkäät liikenteessä, nuoret liikenteessä, liikenne ja päihteet, liikenneturvallisuus mansikka-aikaan jne.)

Olli Mäkelä

Suonenjoen Nuorisovaltuusto haluaa kertoa mielipiteitään SUONENJOEN LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAAN

- 9-tielle leveämmät tienreunat, jotta olisi mahdollisuus pyöräillä turvallisemmin
- Koulukyyditys. Etenkin Kärkkäälä – Rieponlahti – vuoro johon täytyisi saada omat linja-autot kulkemaan iltapäivällä molempiin kyliin. Mm. Yläasteen ja Lukion oppilaat, jotka asuvat ihan Rieponlahden perällä joutuvat nykyisin istumaan linja-autossa useita tunteja. Asia oli hyvin ja toimi erinomaisesti silloin kun molempiin kyliin oli oma linja-autovuoro.
- Kirjaston parkkipaikan kadun ja Olavi Leskisen kadun risteykseen kolmio, koska risteyksessä ei näe mitään kerrostalon takia
- Lumikasoja on aurattu risteysalueilla isoiksi kinoksiksi niin, että risteyksissä ei näe tuleeko toisesta suunnasta autoja, mikä on erittäin vaarallista
- Olavi Leskisen kadun hidasteiden auraus talvella
- Iisvedentien liikenteenjakaajat ovat liian leveitä ja esim. kuorma-autoilijoilla on suuria vaikeuksia päästä kulkemaan niistä, koska rekat eivät mahdu menemään niistä kunnolla
- Sammalselän koulun alikulkukäytävän talvikunnossapito
- Aseman alikulkutunnelin viemäröinti ja hiekoitus. Monta kertaa vuodessa isot lammit, niin että ei pääse kulkemaan. Ja rappuset ovat vaarallisen liukkaat
- Uimahallin parkkipaikka on ihan liian ahdas
- Postin edessä oleva suojatie on vaarallinen jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kannalta, koska niissä ei näy tuleeko Rautalammin tieltä autoja vai ei.
- Myös Tiimarin kulma on vaarallinen koska siinäkään ei näe kulman taakse ja jalkakäytävä on aika kapea siitä kohti, hankala väistää vastaan tulevia. Kulma on myös äärettömän liukas talvisin! Tämä liukkaus koskee myös saman rakennuksen toista kulmaa Nordean päädyssä

Toivomme myös että meitä kuultaisiin Liikenneturvallisuussuunnitelman myöhemmissä vaiheissakin.

Maaliskuussa 2006
Suonenjoen Nuorisovaltuusto

